

Skatteministeriet

2. juli 2018
J.nr. 2018 - 3922

Til Folketinget – Sundheds- og Ældreudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 1101 af 14. juni 2018 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for, om man i nogen af de beregninger, der foretages i Skatteministeriet, indregner sundhedseffekter i form af eksempelvis lavere sygefravær, højere produktion og lavere udgifter til pleje og behandling af forskellige politiske tiltag?

Svar

Skatteministeriet udarbejder dels skøn for virkningen på de offentlige finanser af forskellige skatte- eller afgiftspolitiske tiltag, dels skøn for de samlede samfundsøkonomiske virkninger.

Ved opgørelse af *virkningerne på de offentlige finanser* af fx lavere afgifter ses generelt bort fra eventuelle afledte eksterne omkostninger (fx negative eller positive helbredsomkostninger). Årsagen hertil er, at den isolerede virkning på de offentlige finanser af ændringer i de afledte eksterne omkostninger er vanskelig at fastlægge præcist.

Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at de samlede offentlige udgifter til fx sundhed – på det mellemfristede sigt – er fastlagt ud fra en politisk prioritering om at anvende en bestemt andel af et givent råderum på sundhed. Derfor vil evt. forbedringer af befolkningens sundhedstilstand formentlig ikke indebære lavere sundhedsudgifter, men i stedet, at der kan gennemføres kvalitetsløft i den samlede sundhedsbehandling, fx nye behandlingsformer, ny medicin mv. Det samlede niveau for den offentlige service er i sidste ende en politisk prioritering.

I det omfang, at et ændret afgiftsniveau fører til øgede helbredsomkostninger – og dette har en direkte påvirkning af de offentlige finanser – vil finansieringsbehovet forbundet med afgiftsnedsættelsen alt andet lige være større. Tilsvarende vil en afgiftsforøgelse alt andet lige indebære en større forbedring af de offentlige finanser, hvis de eksterne helbredsomkostninger reduceres, og en sådan reduktion vil isoleret set styrke de offentlige finanser.

Der kan potentielt identificeres en række afledte eksterne virkninger som følge af danskernes forbrug. Det kan fx være emissioner af helbredsskadelige stoffer knyttet til forbrug af energi, emissioner og uheld ved (bil)kørsel eller øget efterspørgsel efter sundhedsydelser ved forbrug af cigaretter eller alkohol.

Konkret kan danskernes forbrug derved give anledning til afledte *eksterne helbredsomkostninger* i form af fx øgede udgifter i sundhedsvæsenet, som ikke bæres af forbrugeren selv, lavere skatteindtægter, øgede udgifter til dagpenge mv. i forbindelse med sygdom og omkostninger i forbindelse med trafikuheld mv.

Ved opgørelse af de *samfundsøkonomiske virkninger* af ændringer i afgifterne på *energiområdet* indregner Skatteministeriet typisk afledte eksterne omkostninger. Et eksempel herpå fremgår af *Afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet, delanalyse 4*. Her er blandt andet de samfundsøkonomiske effekter af en omlægning af afgifter og tilskud til den ideelle struktur belyst, på baggrund af Skatteministeriets forudsætninger og metoder. Herunder indgår

de afledte eksterne helbredsomkostninger ved en omlægning forbundet med ændringer i udledningen af NO_x, SO₂ og partikler.

Afgifterne på NO_x og SO₂ skønnes omtrent at have det rette niveau i forhold til de afledte eksterne omkostninger. Derimod er der ingen afgift på partikeludledningen, der tager højde for de afledte eksterne helbredsomkostninger forbundet hermed. I delanalysen er det således belyst, at en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig indretning af energiafgifter og -tilskud skønnes at reducere partikeludledningen, hvilket indebærer en samfundsøkonomisk gevinst.

Ved beregninger af de samfundsøkonomiske virkninger af ændringer i *afgifterne på nydelsesmidler* – herunder afgifter på cigaretter og tobak samt spiritus – indgår typisk et skøn over de afledte eksterne omkostninger i form af ændrede helbredsomkostninger. I kapitel 5 i Skatteministeriets ny publikation *Skatteøkonomiske Redegørelse 2018* er fx vist en række beregninger af de skønnede samfundsøkonomiske virkninger, inkl. eksterne omkostninger i form af helbredsomkostninger, af en række hypotetiske ændringer i afgifterne på henholdsvis vin, spiritus, øl, chokolade og slik samt cigaretter og tobak.

Beregninger af de samfundsøkonomiske virkninger for *bilafgifter* indeholder ligeledes et skøn over de afledte eksterne omkostninger i forbindelse med kørsel. Der tages her udgangspunkt i de Transportøkonomiske Enhedspriser beregnet af DTU, som blandt andet omfatter omkostningerne i forbindelse med uheld og luftforurening, hvilket fx dækker over omkostninger til medicinsk behandling og materielskadeomkostninger samt indirekte omkostninger i form af produktionstab og værdien af tabte menneskeliv (velfærdstab).

De samfundsøkonomiske virkninger af en afgiftsændring sigter mod at afspejle den samlede virkning på den samfundsøkonomiske velfærd, inklusive de afledte virkninger for borgerne. De samfundsøkonomiske virkninger af en afgiftsændring er således ikke identiske med de afledte provenumæssige konsekvenser for de offentlige finanser.